

Трговија со луѓе и илегална миграција во Македонија 2009 година

Скопје, Март 2010

Трговија со луѓе и илегална миграција во Македонија 2009 година

Автор: Михаил Готовски

Издавач: Коалиција “Сите за правично судење“

Ул. Македонија бр. 11/2-10

1000 Скопје, Р. Македонија

Тел/факс: ++389 2 3215-263

e-mail: contact@all4fairtrials.org.mk

www.all4fairtrials.org.mk

Поддржано од :
Амбасада на САД Скопје

Овој проект е делумно поддржан од Амбасадата на САД. Мислењата, откритијата и заклучоците, или препораките изнесени овде се на авторот(ите), и не ги одразуваат оние на Стејт Департментот на САД.

Проект “ Следење на предмети од областа на трговија со луѓе и илегална миграција во 2009 – 2010 година.....	4
Предмет на истражувањето.....	4
Цели на проектот.....	5
Методологија	5
Примерок.....	6
Законска регулатива.....	6
Трговија со луѓе.....	6
Криумчарење на мигранти.....	9
Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење на мигранти.....	10
Трговија со малолетно лице	11
Посредување во вршење проституција.....	12
Компаративен осврт на законските инкриминации на делата.....	14
Откривање на сторители	15
Профил на сторителот.....	18
Национална застапеност.....	19
Возраст.....	19
Образование.....	20
Рецидивизам.....	21
Занимање.....	22
Осврт на кривичните постапки.....	22
Употреба на доказни средства	22
Притвор и други превентивни мерки.....	23
Должина на постапката	26
Причини за одлагање на рочиште.....	26
Казнена политика.....	27

Проект “ Следење на предмети од областа на трговија со луѓе и илегална миграција во 2009 – 2010 година.

Во рамки на своите заложби, за идентификување на фактичката состојба во судството , преку следење на определен вид на предмети, Коалицијата сите за правично судење, петта година по ред ја анализира работата на судовите при судењето на предметите од областа на Трговијата со луѓе и илегалната миграција. Во соработка со Министерството за внатрешни работи, Јавното обвинителство и Одделението за борба со предмети од областа на организираниот криминал и корупција, при Основен суд Скопје 1 – Скопје, беше направена анализа на идентификуваните предмети, кои во периодот на имплементација на проектот се појавија во првостепена судска постапка. Врз основ на податоците од материјата на Трговија со луѓе и илегална миграција, со кои располага Коалицијата, врз основ на минатогодишните набљудувања, се забележа дека до 2009 година не се појави предмет на Трговија со малолетно лице, кое било злоупотребено на друг начин, освен за сексуална експлоатација. Иако законот предвидува кривична одговорност на сторител кој ќе изврши дело Трговија со малолетно лице, преку присилен брак или принудување на работа, таков случај воопшто немаше. Ваквата ситуација е проблематична, од причина што експертската јавност во државата, како и некои меѓународни институции веќе¹ изнесоа заклучок дека често Ромите ги организираат своите деца, поединечно или во групи да просат во градските средини или да вршат некој вид на работа, како собирање на пластика, хартија или стаклена амбалажа.

Приказ на нови предмети по години ТАБЕЛА

	418 а	418б/418в	418г	191
2009	2	15	/	3
2008	4	9	3	1
2007	2	2	0	0
2006	3	10	0	6
2005	11	8	0	16
тотал	22	44	3	26

Предмет на истражувањето

Како продолжување на минатогодишниот проект, кои се однесуваа на следењето на предмети од областа на Трговијата со луѓе и илегална миграција во Република Македонија, проектниот тим ги набљудување следните кривични дела:

Трговија со луѓе - Чл 418 А од КЗ на РМ
Криумчарење на мигранти - Чл 418 Б од КЗ на РМ
Организирање на група и поттикнување на извршување на делата Трговија со луѓе и криумчарење на мигранти - Чл 418 В од КЗ на РМ
Трговија со малолетно лице - Чл 418 Г од КЗ на РМ
Посредување во вршење проституција - Чл 191 од КЗ на РМ

Сите наброени кривични дела влегуваат во дела од областа на организираниот криминал, освен кривичното дело Посредување во вршење проституција (Чл 191 од КЗ), кое беше адресирано како предмет од интерес на анализата, заради сличната перцепција со кривичното дело Трговија со луѓе (418 А)

Анализата се однесува на законските решенија кои се од интерес на проблематиката на Трговија со луѓе и илегална миграција, како и на некои процесни аспекти на самите постапки, пред се во делот на употребата на доказите во судската постапка, статусот на жртвата, должината на постапката и одмерувањето на казната.

Цели на проектот

Цели на спроведеното истражување во рамки на проектот се:

- Анализа на примената за законските измени и предлагање на начини за подобрување на гонењето на сторители на дела од областа на трговија со луѓе и илегална миграција, во постапките пред основните судови во Република Македонија.
- Поддршка на судскиот систем во насока на подобрување на казнено правниот одговор на делата од областа на Трговија со луѓе, преку истакнување на добрите практики и лоцирање на определени практични проблеми.
- Подигање на свеста за проблемот и потребата од борба против Трговијата со луѓе, Посредувањето во проституција и Криумчарењето на мигранти, преку финалниот извештај, поткрепен со соодветни статистички показатели.

Методологија

Како продолжеток на акумулираното искуство и податоци со кои Коалицијата располага, во рамките на ова истражување, како и во минатите години беше користен директниот начин на добивање на потребни информации на самите рочишта. Имено, по претходно добиени податоци за започнување на предмет од областа на Трговија со луѓе или илегална миграција, на секое рочиште присуствува тим од двајца набљудувачи на Коалицијата, кои врз основ на мониторинг на самата постапка, собираат релевантни податоци, кои подоцна инкорпорирани во стандардизиран прашалник ги праќаат до проектниот координатор. Прашалниците се внесуваат во соодветна програма за обработка на статистички податоци (СПСС програма), која овозможува екстракција на разни статистички податоци, кои се од интерес на ова истражување. Врз основ

на податоците до кои е дојдено, како и при анализа на законските одредби (пред се од Законот за кривична постапка и Кривичниот законик), направен е обид да се увидат тенденциите на извршување и нивното санкционирање од страна на судот на делата Трговија со луѓе и Криумчарење на мигранти во Република Македонија.

Дополнително, заради непостоењето на такви предмети пред судовите, а со цел добивање на податоци од страна на децата на улица, или лицата кои имаат директен контакт со нив, за евентуалното постоење на елементи на присилна работа или питачење, беа спроведени консултации со претставници на Здружение за правата на детето, кои врз основ на лични искуства на децата кои се згрижени во нивниот дневен центар, го потврдија фактот дека биле често злоупотребени од страна на нивното семејство да питачат или да вршат определени работи заради финансиска корист, која потоа ја предавале на нивните родители.

Примерок

Набљудувачкиот процес, како дел од собирањето на информации директно од судските предмети, ги опфати сите предмети од областа на Трговија со луѓе, Криумчарење на мигранти, Организирана форма на трговија и криумчарење, Трговија со малолетно лице и Посредување во вршење проституција, за кои што Коалицијата доби информација дека се во тек за време на целото истражување. Дополнително, секојдневно беше следена работата на судовите преку увид во нивните интернет сајтови, при објавување на пресуди и известувања, кои се однесуваат на темата Трговија со луѓе и илегална миграција.

Законска регулатива

Трговија со луѓе

Како последица на потпишувањето на Конвенцијата на ОН против транснационалниот организиран криминал и нејзините два протокола од страна на Собранието на Република Македонија, делото Трговија со луѓе за прв пат е инкорпорирано во македонскиот казнен систем со Законот за измена и дополнување на кривичниот законик од 25.01.2002, Сл.В на РМ бр. 04/02.

Со законот за изменување и дополнување на кривичниот законик од 30.03.2004 година (Сл.В бр. 19/04), членот 418 претрпува промени во описот на кривичното дело, висината на запретените санкции, како и бришење на ставот 3 кој се однесува на организирањето на вршење на делото, од што ќе произлезе членот 418 в.

Со законот за изменување и дополнување на кривичниот законик од 15.01.2008 година (Сл.в на РМ бр.7/08), се направени измени во дополнување на описот на битието на кривичното дело. Со овие измени на законот, за овозможувачот на кривичното дело или за корисникот, се бара “ да знаел или бил должен да знае “ дека лицето е жртва на Трговија со луѓе. Понатаму се воведува нов член со кој обидот за извршување на делото Трговија со луѓе е казнив, како и прецизирање дека недвижните предмети кои биле користени при вршење на делото се одземаат.

Со законот за изменување и дополнување на кривичниот законик од 14.09.2009 година (Сл В на РМ бр. 114/09), додаден е член кој ја заострува запретената казна за службено лице, кое ќе го стори делото во вршење на службата на најмалку 8 години затвор.

Со горе наведените измени на членот 418 а, неговиот текст со најновите измени и дополнувања е следниот:

Член 418-а

(1) Тој што со сила, сериозна закана доведува во заблуди или други форми на присилба, грабнување, измама, со злоупотреба на својата положба или состојбата на бременост, немоќ или физичка или ментална неспособност на друг, или со давање или примање пари или друга корист заради добивање согласност на лице кое има контрола на друго лице, или на друг начин врбува, превезува, пренесува, купува, продава, засолнува или прифаќа лица заради експлоатација по пат на проституција или други форми на сексуална експлоатација, порнографија, принудна работа или слугување, ропство, присилни бракови, присилна фертилизација, незаконито посвојување или нему сличен однос или недопуштено пресадување делови од човековото тело, ќе се казни со казна затвор најмалку четири години.

(2) Тој којшто ќе одземе или уништи лична карта, пасош или друга туѓа идентификациона исправа заради вршење на делото од ставот (1) на овој член ќе се казни со затвор од најмалку четири години.

(3) Тој којшто користи или овозможува на друг користење на сексуални услуги или друг вид експлоатација од лица за кое знаел или бил должен да знае дека е жртва на трговија со луѓе ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

(4) Ако делото од ставовите 1, 2 и 3 на овој член го стори службено лице во вршење на службата, ќе се казни со казна затвор најмалку 8 години.

(5) Согласноста на жртвата на трговија со луѓе заради намера за експлоатација предвидена во став 1, не се од значење за постоењето на кривичното дело од став 1.

(6) Ако делото од став 1 го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.

(7) Недвижностите искористени и предметите и превозните средства употребени за извршување на делото, се одземаат.

Предмети во 2009 година

	<i>Став 1</i>	<i>Став 2</i>
<i>418 а</i>	<i>1</i>	<i>1</i>

Основниот облик на делото од став 1 го врши Тој што со сила, сериозна закана доведува во заблуди или други форми на присилба, грабнување, измама, со злоупотреба на својата положба или состојбата на бременост, немоќ или физичка или ментална неспособност на друг, или со давање или примање пари или друга корист заради добивање согласност на лице кое има контрола на друго лице, или на друг начин врбува, превезува, пренесува, купува, продава, засолнува или прифаќа лица заради експлоатација по пат на проституција или други форми на сексуална експлоатација, порнографија, принудна работа или слугување, ропство, присилни бракови, присилна фертилизација, незаконито посвојување или нему сличен однос или недопуштено пресадување делови од човековото тело.

Една од придобивките при борбата со овој вид на криминал е тргањето на заштитата на малолетното лице од овој член и од членот 191 од КЗ на РМ и дополнување на Кривичниот законик со нов член 418 г – Трговија со малолетно лице. Со ова се избегнати проблемите кои постоеја при дефинирањето на поимите дете и малолетник, а воедно е предвидена и појака заштита, која се огледа преку висината на предвидената казна.

Со додавањето на став 5 во членот 418 а, со кој согласноста на жртвата е ирелевантна, за постоењето на делото Трговија со луѓе, се избегна една од дилемите кои се појавуваа во текот на судските постапки во минатите години, каде се докажуваше фактот дали жртвата знаела дека ќе пружи сексуални или друг вид на услуги. Согласноста на жртвите да бидат експлоатирани, во судската практика се третираше како олеснителна околност при одмерување на казната на сторителите на делото Трговија со луѓе. Ваквата судска пракса доведе до низа дилеми од типот дали жртвите во состојба на заплашување, принуда, измама и слично е возможно да дадат валидна согласност за состојбата во која се ставени².

Со додавањето на став 4 во членот 418 а, предвидена е минимална казна од 8 години затвор за службено лице кое делото ќе го стори во вршење на службата.

Се чини дека ова е последица на различната примена на границите на казнување од страна на судовите. Имено во досегашниот период на набљудување на предмети од областа на Трговија со луѓе и илегална миграција забележителна е интенцијата за одмерување на казните многу блиску до законскиот минимум. Со подигнувањето на минималната казна за сторителите – службени лица, во вршење на службата, законодавецот им налага на судовите спрема таа категорија на сторители да се одмеруваат повисоки казни. Оваа промена на законскиот текст би била излишна доколку сторувањето на делото од службено

²Повеќе на страна 25 од извештајот на Коалицијата “Сите за правично судење“ Ефикасноста на судовите при справување со феноменот организиран криминал 2005/2006/2007, Скопје, февруари 2008, Виолета Велкоска

лице во вршење на службата би се земало како отежителна оклоност при одмерувањето на казната.

Криумчарење на мигранти

Со законот за изменување и дополнување на кривичниот законик од 30.03.2004 година (Сл.В бр. 19/04), додаден е членот 418 б кој се однесува на Криумчарење на мигранти. Со додавањето на член 5, кој се однесува на сторител – службено лице кој делото ќе го изврши во вршење на службата, членот 418 б го добива следниот текст:

Член 418-б

(1) Тој што со сила или со сериозна закана дека ќе нападне врз животот или телото, со грабнување, измама, од користољубие, со злоупотреба на својата службена положба или со искористување на немоќта на друг илегално пренесува мигранти преку државната граница, како и тој што прави, набавува или поседува лажна патна исправа со таква цел, ќе се казни со затвор најмалку четири години.

(2) Тој што врбува, превезува, пренесува, купува, продава, засолнува или прифаќа мигранти, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Ако при вршењето на делата од ставовите 1 и 2 е загрозен животот или здравјето на мигрант, или со мигрантот се постапува особено понижувачки или сурово, или се спречува тој да ги користи правата што му припаѓаат според меѓународното право, сторителот ќе се казни со затвор најмалку осум години.

(4) Ако делото од ставовите 1 и 2 е сторено со малолетно лице, сторителот ќе се казни со затвор најмалку осум години.

(5) Ако делото од ставовите 1, 2, 3 и 4 на овој член го стори службено лице во вршењето на службата, ќе се казни со затвор најмалку десет години.“

(6) Предметите и превозните средства употребени за извршување на делото се одземаат.

Предмети по ставови во 2009 година

	Став 1	Став 2	Став 4
418 б	2	4	3

Основниот облик на делото Криумчарење на мигранти го врши тој што со сила или со сериозна закана дека ќе нападне врз животот или телото, со грабнување, измама, од користољубие, со злоупотреба на својата службена положба или со искористување на немоќта на друг илегално пренесува мигранти преку државната граница, како и тој што прави, набавува или поседува лажна патна исправа со таква цел.

Во досегашната судска практика, сторителот на кривичното дело Криумчарење на мигранти е лице кое од користољубие илегално пренесува мигранти преку државната граница.

Ставот 2 од член 418 б се однесува на лицата кои врбуваат, превезуваат, пренесуваат, купуваат, продаваат, засолнуваат или прифаќаат мигранти.

Ставовите 3 и 4 ја предвидуваат квалификаторната форма на членот, односно утврдуваат повисока казна доколку при вршењето на делото е загрозен животот или здравјето, доколку се постапува со мигрантот понижувачко или сурово, или доколку делото е сторено со малолетно лице.

Ставот 5 од член 418 б е додаден на 14.09.2009 година и има за цел да ја засили запретената казна врз службените лица кои делото ќе го извршат во рамки на службата. И овде стојат забелешките кои се однесуваат на членот 418 а, во смисла на можноста судовите да изречат значително повисока казна од минималната, заради отежителната околност, со тоа што службеното лице го извршило делото во рамки на вршење на службата. Од друга страна се чини делумно оправдана ваквата законска интервенција заради мислењето на некои автори дека членувањето на службени лица (пред се вработени во полиција и царински органи) во организирани криминални групи, е неопходно за пренос на мигранти од една во друга држава.

Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење на мигранти

Членот 418 в е внесен во кривичниот законик од 30.03.2004 година (Сл.В бр. 19/04), а се однесува на сторител на кривично дело Трговија со луѓе, Криумчарење на мигранти или Трговија со малолетно лице, кој ќе организира криминална група, кој ќе се приклучи на криминална група, банда или друго здружение, и кој ќе повикува, поттикнува или поддржува извршување на овие дела.

Воедно законот предвидува ослободување од казна за припадник на криминална група кој ќе ја открие пред да стори кривично дело. Оваа одредба иако постои во законот веќе 6 години, сеуште нема своја примена во ниту еден случај.

Член 418-в

(1) Тој што организира група, банда или друго здружение за вршење на кривични дела од членовите 418-а, 418-б и 418 г, ќе се казни со затвор најмалку осум години.

(2) Тој што ќе стане припадник на група, банда или друго здружение од став 1 или на друг начин ја помага групата, бандата или здружението, ќе се казни со затвор најмалку една година.

(3) Припадник на групата од став 1 кој ќе ја открие групата пред да стори кривично дело во нејзиниот состав или за неа, ќе се ослободи од казна.

(4) Тој што повикува, поттикнува или поддржува извршување на кривичните дела од членовите 418-а, 418-б и 418 г, ќе се казни со затвор од една до десет години.

Предмети по ставови во 2009 година

	Став 1	Став 2
418 в	3	1

Иако членот 418 в се однесува на организирање и членство во криминална група за извршување на делата Трговија со луѓе, Криумчарење на мигранти и Трговија со малолетно лице, сепак во судската практика на Република Македонија до сега сите предмети каде што се судело на организирана група се однесуваат на кривичното дело 418 б – Криумчарење на мигранти.

Трговија со малолетно лице

Членот 418 г од Кривичниот законик на Република Македонија е воведен со Законот за измена и дополнување на кривичниот законик од 15.01.2008 година Сл.В. бр. 7/08.

Член 418-г

(1) Тој што врбува, превезува, пренесува, купува, продава, засолнува или прифаќа малолетно лице заради експлоатација по пат на проституција или други форми на сексуална експлоатација,

порнографија, принудна работа или слугување, ропство, присилни бракови, присилна фертилизација, незаконито посвојување или нему сличен однос или недопуштено пресадување делови од човеково тело, ќе се казни со затвор најмалку осум години.

(2) Тој што делото од став 1 ќе го стори со сила, сериозна закана,

со доведување во заблуда или друга форма на присилба, грабнување, измама, со злоупотреба на својата положба или состојба на бременост, немоќ или физичка или ментална неспособност на друг, или со давање или примање пари или друга корист заради добивање согласност на лице кое има контрола на друго лице, ќе се казни со затвор најмалку десет години.

(3) Тој што користи или овозможува на друг користење на сексуални услуги или друг вид експлоатација од малолетно лице за кое знаел или бил должен да знае дека е жртва на трговија со луѓе, ќе се казни со затвор најмалку осум години.

(4) Тој што ќе одземе или уништи лична карта, пасош или друга

туѓа идентификациона исправа заради вршење на делото од ставовите 1 и 2, ќе се казни со затвор најмалку четири години.

(5) Ако делото од ставовите 1, 2, 3 и 4 на овој член го стори службено лице во вршењето на службата, ќе се казни со затвор најмалку десет години

(6) Согласноста на малолетното лице со дејствијата предвидени во

став 1, не е од значење за постоењето на кривичното дело од став 1.

(7) Ако делото од став 1 го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.

(8) Недвижностите искористени и предметите и превозните средства употребени за извршување на делото се одземаат.

Со законот за измена и дополнување на кривичниот законик од 14.09.2009 година, исто како и во горенаведените членови се додава став 5 кој го санкционира вршењето на делото од страна на службено лице во вршење на службата со казна од најмалку 10 години

Иако, во годишниот извештај на Националниот известувач за состојбата со борбата против трговијата со луѓе и илегалната миграција во 2009 година, од вкупно 9 идентификувани жртви на Трговија со луѓе, дури 7 се малолетни лица (со возраст од 16 до 18 години), ниту еден таков предмет во судска постапка не започнал во периодот на истражувањето.

Посредување во вршење проституција

Иако делото Посредување во вршење проституција од член 191 од Кривичниот законик на Република Македонија не влегува во групата на дела од областа на организираниот криминал, сепак заради сличноста со делото Трговија со луѓе е предмет од интерес на оваа анализа.

Во последните 2 години (2008 и 2009) во овој член се направени неколку интервенции кои се однесуваат пред се на заострување на казнената политика, како и на вметнувањето на правно лице како сторител на делото.

Член 191

(1) Тој што врбува, наведува, поттикнува или наمامува лице на проституција или тој што на кој и да е начин учествува во предавање на лице на друг заради вршење проституција, ќе се казни со затвор од пет до десет години.

(2) Тој што заради заработувачка му овозможува на друг користење на сексуални услуги, ќе се казни со затвор од три до пет години.

(3) Тој што заради заработувачка со сила или со сериозна закана за употреба на сила ќе присили или со измама ќе наведе друго лице на давање сексуални услуги, ќе се казни со затвор од најмалку осум години.

(4) Тој што организира вршење на делата од ставовите 1 до 3 или делата ќе ги стори при вршење на семејно насилство, ќе се казни со затвор од најмалку десет години.

(5) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.

(6) Недвижностите искористени и предметите употребени за извршување на делото, се одземаат.

Членот 191 од КЗ на РМ во основниот облик на делото го санкционира тој што врбува, наведува, поттикнува или наведува лице на проституција или тој што на кој и да е начин учествува во предавање на лице на друг заради вршење проституција.

Ставот 3 на член 191 се однесува на квалификаторните облици на делото, кое е извршено со сила, со сериозна закана за употреба на сила, со присила или со измама. Минималната предвидена казна за тој вид на кривично дело во ставот 3 е осум години затвор.

Во ставот 4 се санкционира организатор на вршење на делата, како и сторител кој делото ќе го стори при вршење на семејно насилство за што е предвидена минимална казна од најмалку 10 години.

Предмети по ставови во 2009 година

	Став 1
191	3

Идентификуваните 3 предмети од делото Посредување во вршење проституција се водени во Основните судови во Скопје, Прилеп и Тетово. Предметите во Скопје и Тетово се однесуваат на дела сторени пред подолг временски период, заради што пресудите спрема сторителите се 6 месеци затвор, односно 8 месеци затвор, заради начелото на употреба на поблагот закон за сторителот, додека предметот воден во Основен суд Прилеп се однесува на пријавен настан во 2009 година, но донесена е ослободителна пресуда.

Се наметнува како прашање дали заострената казнена политика ги одвратила сторителите од вршење на овој вид на криминална активност, или пак од друга страна Јавното обвинителство не се решава за определени случаи да поведе постапка која би резултирала со толку висока казна. Во прилог на второто размислување е податокот дека во медиумите, по лиферирана информација од МВР во 2009 година на неколку пати беше информирано за полициски акции во локации и ноќни барови, каде се затекнати непријавени работнички од Македонија, но и од странски држави, а акциите завршиле само со поднесување на пријави за кршење на законот за работни односи, односно за непријавување

на работник.³ Иако коалицијата не располага со податок за добиените сознанија во текот на полициските акции, односно, дали навистина не се работело за Трговија со луѓе или Посредување во вршење проституција, сепак бројката од 46 откриени непријавени странски државјанки (16 од Србија, 23 од Албанија и 7 од Бугарија), кои работеле како келнерки и пеачки, бара посомничав однос при расветлувањето на овие случаи.

Така, во Дневен билтен на МВР од 02.02.2009 година, информирана е јавноста дека *ПС Гостивар поднесе кривични пријави против две лица, сопственици на угостителски објекти за сторено кривично дело „повреда на правото од социјално осигурување“*. Понатаму во известувањето стои дека на 01.02.2009 година, од страна на полициски службеници е извршена контрола во угостителските објекти на пријавените и се затекнати 12 странски државјанки (пет бугарски, четири албански и три српски државјанки), кои нелегално работеле во објектите како пеачки и келнерки и на истите од страна на пријавените не биле платени придонеси за социјално осигурување.

Во истиот дневен билтен е опишан уште еден сличен случај, во кој *СВР Тетово поднесе кривични пријави против две лица, сопственици на угостителски објект, за сторено кривично дело „повреда на правото од социјално осигурување“*. На 18 и 22.01.2009 година, извршена е контрола во двата угостителски објекти каде се затекнати две македонски и една албанска државјанка кои работат во објектот, а по преземени мерки е утврдено дека во периодот од 2006-2009 година, пријавените за истати не платиле придонеси за социјално осигурување.

Од овде се наметнува прашањето дали навистина непостоењето на судски предмети од областа на Посредување во вршење на проституција, и релативно малиот број на предмети Трговија со луѓе, навистина ја отсликува состојбата во општеството, дека таа појава е сузбиена до ниво на исчезнување.

Компаративен осврт на законските инкриминации на делата

Во минатите години, посебно во периодот од 2005 до 2008 година Коалицијата во рамки на истражувањето на поврзаноста и наводната сличност помеѓу правните квалификации на делата Трговија со луѓе 418-а и Посредување во вршење проституција од член 191, ја алармираше стручната јавност за последиците кои произлегуваа од тоа. Имено, при поведување на постапка по член 418-а, одбраната често се фокусираше кон тоа да се издејствува преквалификација на делото од страна на Јавниот обвинител и да се донесе пресуда врз основ на членот 191 посредување во вршење проституција. Ова од причина што за Трговија со луѓе минималната казна беше 4 години затвор, а за Посредување во вршење проституција беше предвидена минимална казна од 6 месеци затвор. Со евентуалното преквалификување на делото, сторителот доколу биде осуден би добил многу пониска казна. Меѓутоа, со последните законски промени се чини дека се отиде во сосема обратна ситуација. Предвидената казна затвор за член 191 став 3, кој предвидува дека за тој што заради заработувачка со сила или сериозна закана

³ Дневен билтен на МВР, <http://www.moi.gov.mk/DesktopDefault.aspx?tabindex=0&tabid=209>

за употреба на сила ќе присили или со измама ќе наведе друго лице на давање сексуални услуги ќе се казни со казна затвор од најмалку 8 години. Од друга страна пак за ставот 1 од членот за Трговија со луѓе каде се наведени покрај другото и дејствијата предвидени во членот 191, предвидената казна е 4 години затвор. Со ваквото решение би можело да се обесхрабрат органите на прогонот за покренат кривична постапка за сите идентификувани дела на Посредување во вршење проституција во иднина, токму заради високо предвидената санкција. Препорака на истражувачкиот тим на коалицијата е да се избрише ставот 3 од став 191, а сите дејствија на наведување на вршење на проституција со сила или закана, да потпаднат под членот Трговија со луѓе.

Во член 191, став 1 каде што е предвиден основниот облик на делото Посредување во вршење проституција, е предвидена казна од 5 до 10 години. Се чини дека ова е превисока казна имајќи ја во предвид казната за Трговија со луѓе, чиј законски минимум е поставен на 4 години затвор. Ова во иднина би можело да резултира со повисоки казни на лица кои посредуваат во проституирање на сексуални работници, и притоа не употребуваат сила или закани, не ја ограничуваат слободата на движење и слично, да бидат казнети построго, од лица кои вршејќи го делото од члн 418-а, сториле некои дејствоја на присила, ограничување на слободата на движење и сл.

Во однос на делата Трговија со луѓе, Трговија со малолетно лице и Посредување во вршење проституција, на годишно ниво пред основните судови се забележува намалување на бројот на активни предмети за горе наведените дела. Во периодот од Септември 2009 до Март 2010 година само два предмети од Трговија со луѓе се активни пред Основниот суд во Скопје, а за Посредување во вршење проституција беа активни 3 предмети (по еден во Скопје, Тетово и Прилеп).

Кај делата Криумчарење на мигранти и Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење на мигранти се забележува поголема ефикасност при откривањето и процесуирањето на судските постапки.

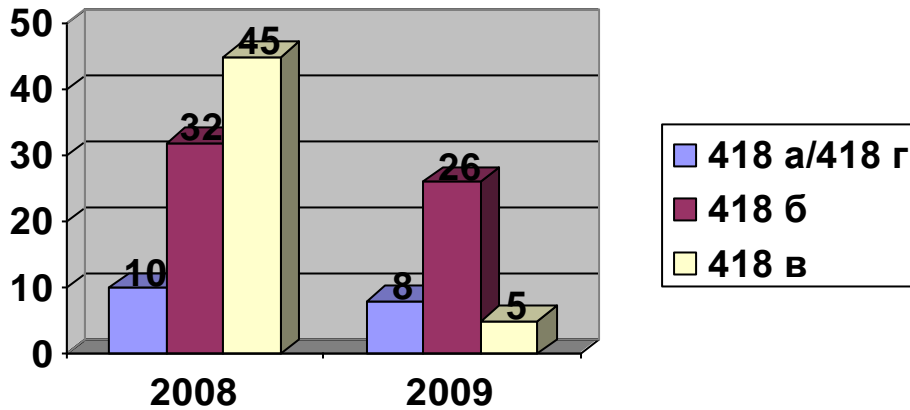
Откривање на сторители

Согласно годишните извештаи на Националната комисија за борба против Трговијата со луѓе и илегална миграција за 2008 и 2009 година од страна на државните органи, откриени се следните кривични дела:

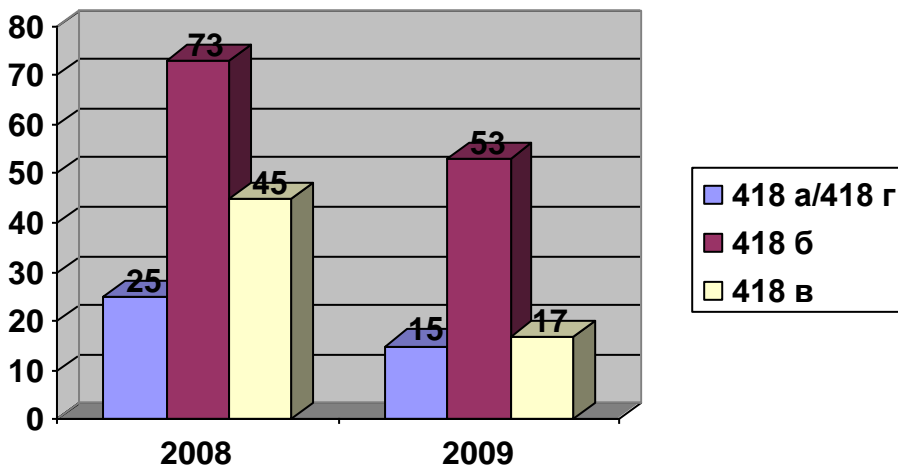
Во 2008 година откриени 10 случаи на кривично дело 418 а со 25 пријавени сторители, 32 случаи на кривичното дело 418 б со 73 пријавени сторители, 9 случаи на кривично дело 418 в со 45 пријавени сторители.

Во 2009 година од страна на државните органи се откриени 8 случаи на Трговија со луѓе со 15 сторители, 26 случаи на Криумчарење на мигранти, казниво по член 418 б и 5 случаи на 418 в со пријавени 17 сторители.

Број на пријавени предмети во 2008 и 2009 година

Број на пријавени лица

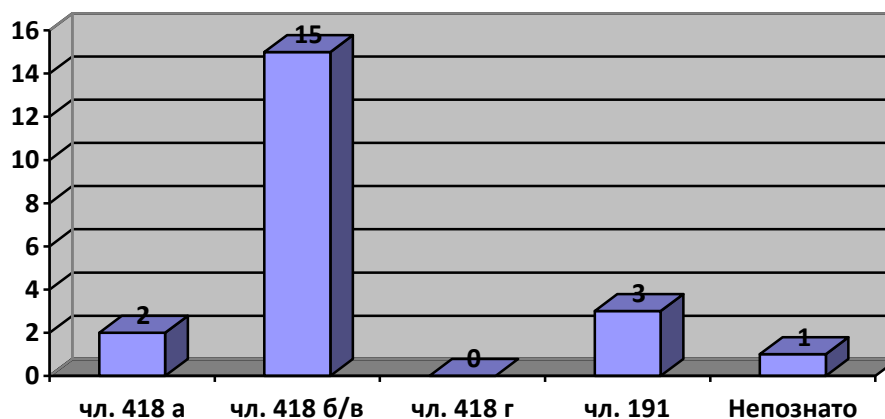
Се забележува дека во 2009 година опаѓа бројот на пријавени предмети и пријавени лица за сторени кривични дела од областа на Трговија со луѓе и илегална миграција.

Сепак, и ваквата пријавена состојба од страна на Националната комисија за борба против Трговијата со луѓе и илегална миграција, не ја одразува идентификуваната фактичка состојба во Основните судови во Република Македонија, која бележи тренд на намалување на бројот на кривични предмети и обвинети лица, споредбено со бројот на кривични пријави и пријавени лица. Се забележува дека врз основ на предметите до кои дојде Коалицијата преку писмена комуникација со судовите од една страна, и анализата на објавените пресуди за периодот пред отпочнување на проектот, во периодот помеѓу септември 2009 и март 2010 година, процесуирани се само два предмети од

Трговија со луѓе – по член 418 а, 15 предмети од Криумчарење на мигранти по член 418 б и Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење на мигранти, казнив по член 418 в.

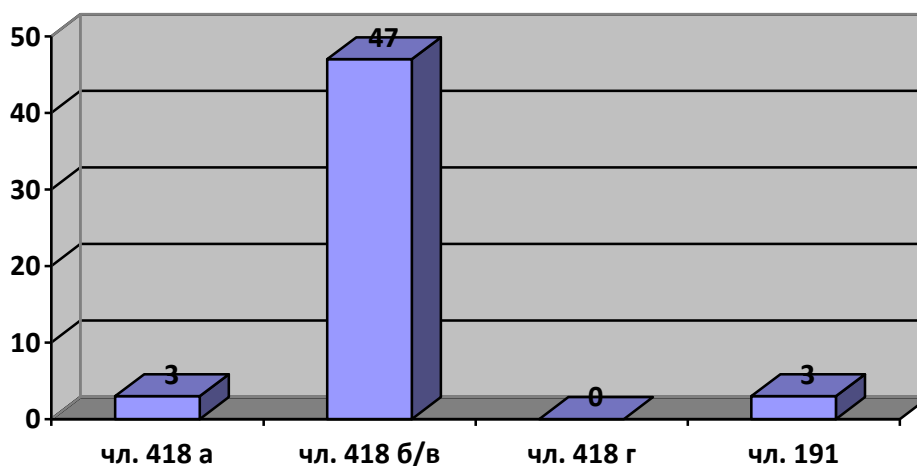
Во 2009 година пред основните судови во РМ, не е забележан ниту еден предмет по 418 г – Трговија со малолетно лице, додека пак по Член 191 – Посредување во вршење проституција, водени се 3 предмети (по 1 во Основен суд Тетово, Основен суд Скопје и Основен суд Прилеп), од кои еден за кривично правен настан кој се случил во 2001 до 2003 година, другиот за кривично правен настан од 2008 година, а третиот во 2009 година.

Број на предмети

Во горе наведените набљудувани предмети бројот на обвинети лица е следниот:

Број на пријавени лица

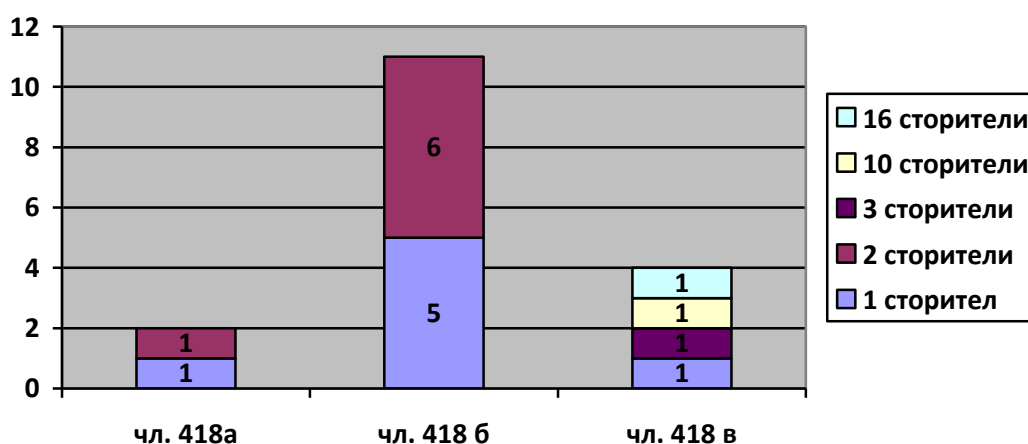

Профил на сторителот

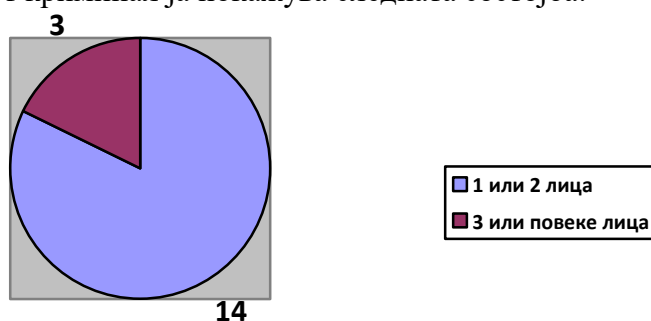
Според анализата на обвинетите лица во предметите пред основните судови во РМ, во период од месец Септември 2009 до месец Март 2010, се утврдени неколку податоци интересни за обсервација.

Предметите од областа на трговија со луѓе и илегална миграција во Крвичниот законик на Република Македонија се препознаени како предмети од областа на организираниот криминал. За едно крвично дело да биде прифатено како дело од областа на организираниот криминал, покрај другите карактеристики (формирање заради подолг временски период, во кој ќе се извршат едно или повеќе крвични дела, заради профит, со употреба на насилство...) треба да биде сторено од организирана група, што значи 3 или повеќе лица.

Тргувајќи од таа околност (колкав е бројот на пријавени сторители), добиени се следните резултати:

Бројот на учесници во група, за сите идентификувани крвични дела од областа на организираниот криминал ја покажува следната состојба:

Ваквата состојба наведува на два заклучоци и тоа: или во поголемиот дел на откриени крвични дела од областа на Трговијата со луѓе и илегална миграција органите на прогонот не ја идентификуваат целата група, или често се случува сторителите искористувајќи определени случајни околности, да превземаат неорганизирано дејствија кои ги содржат елементите на трговија со луѓе или Криумчарење на мигранти.

Споредбено со периодот од 2004 до денес, откако Коалицијата врши мониторинг на судските предмети од оваа област, во последниот период се

забележува подобрување на ефикасноста на органите на прогонот, во откривање на организирани групи кај дела од областа на Криумчарење на мигранти, пред се заради зголемувањето на употребата на посебните истражни мерки кои им стојат на располагање на органите на прогонот. Во 2009 година превземени се мерки за идентификување на организирани групи на сторители на кривично дело Криумчарење на мигранти, што резултираше со 2 кривични предмети, во едниот против 10, а во другиот против 16 обвинети лица. Меѓутоа, истите мерки наоѓаат своја примена исклучително ретко во откривањето на делата казниви по член 418-а, Трговија со луѓе. Во кривично правните настани, квалификувани како Трговија со луѓе и казниви по член 418 а од кривичниот законик, сеуште како главно доказно средство се користи исказот на сведокот –жртва.

Национална застапеност

Анализата на сторителите според национална застапеност на предметите кои се водат согласно член 418 а покажува дека сите тројца обвинети се македонски државјани со албанска етничка припадност.

Во предметите од Криумчарење на мигранти и Организирана форма на криумчарење, постои голема разноликост на сторителите според националната припадност.

Имено, од 53 обвинети лица, Државјани на Република Македонија се 50 лица, од кои 15 се Македонци, 22 Албанци и 4 други, додека трите обвинети странски државјани се по еден од Грција, Турција и Нигерија.

Државјани на Република Македонија	50 лица
Националност- Македонци	15 лица
Националност- Албанци	22 лица
Националност- Други	4 лица
Националност- нема податок	9 лица
Државјани на Грција	1 лице
Државјани на Турција	1 лице
Државјани на Нигерија	1 лице

Разноликата етничка припадност е посебно евидентна во Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење на мигранти, казнив по член 418 в, каде што може да се забележи транснационалната поврзаност на организираната криминална група.

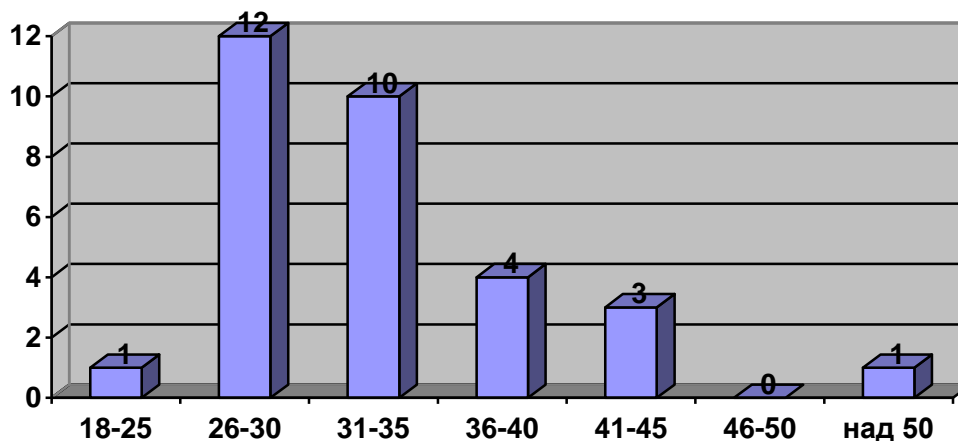
Возраст

Согласно извештајот на коалицијата од 2008 година⁴, најголемиот дел од обвинетите лица, односно скоро 40 % од обвинетите лица се на возраст од 31 до 40 години.

⁴ Повеќе на страна 43 од извештајот на Коалицијата “Сите за правично судење“ Ефикасноста на судовите при справување со феноменот организиран криминал 2005/2006/2007, Скопје, февруари 2008, Виолета Велкоска

Во оваа анализа се забележува рапидно намалување на старосната граница на обвинетите лица, односно дури 71% се на возраст од 25 до 35 години.

Од 31 лице за кое во текот на истражувањето беа добиени соодветни податоци за староста, 1 е на возраст од 18 до 25 години, 12 се на возраст од 26 до 30, 10 се на возраст од 31 до 35, 4 се на возраст од 36 до 40, 3 се на возраст од 41 до 45 и едно лице е постаро од 50 години.

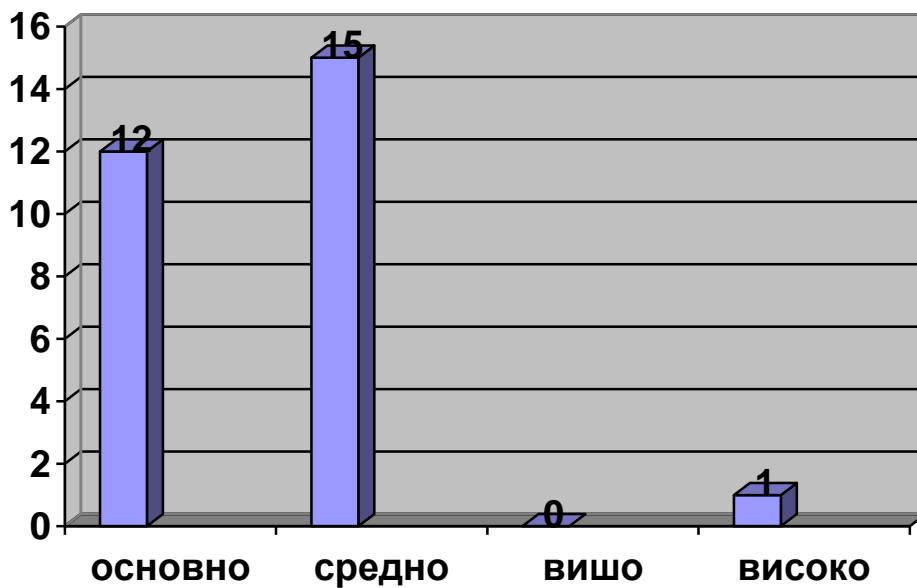

Образование

Обвинетите лица за кои имаме податок во делот на степенот на образование, се со следни образовни квалификации:

Две лица обвинети за Трговија со луѓе се со средно, односно високо образование. Останатите 21 лице обвинети за Криумчарење на мигранти и Организирање на група се 9 со основно и 14 со средно образование.

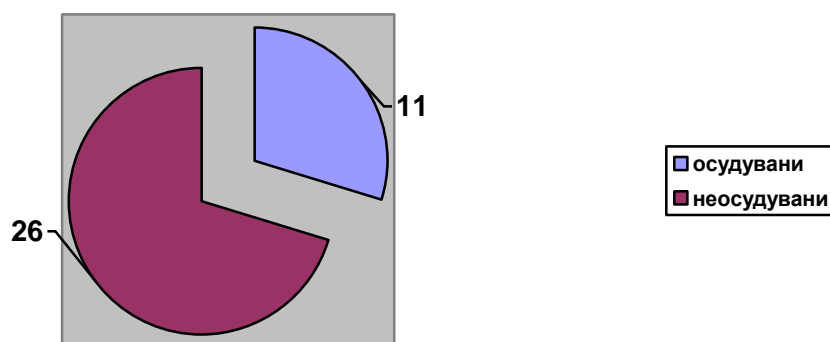
Сите тројца обвинети за Посредување во вршење проституција се со основно образование.

Рецидивизам

Посебно интересен е податокот за поранешната осудуваност на обвинетите лица, кој би требало да има улога во утврдувањето на висината на санкцијата што ќе ја определи судот за виновниот сторител, како и за анализата на профилот на сторителот на овој вид на кривични дела.

Од 37 лица за кои Коалицијата доби податок за поранешната осудуваност, 26 се порано неосудувани лица, додека 11 се осудувани.

Од 11 порано осудени лица, казните кои им се изречени за делата од интерес на оваа анализа се движат во законски предвидените рамки, и се во висина на казните за сторителите на кривични дела за кои прв пат се води постапка. Согласно податоците на Коалицијата, рецидивизмот значително не придонел кон зголемување на индивидуално утврдените казни.

Занимање

Од две обвинети лица по член 418 а – трговија со луѓе, за кои располагаме со податок за нивниот професионален ангажман, еден е сопственик на угостителски објект, а другиот е студент. Иако бројот од само две лица, за кои што постои податок е премал за било каков заклучок, сепак професионалниот ангажман на еден од нив како сопственик на угостителски објект се чини оди во линија на минатогодишните истражувања на Коалицијата, каде со повеќе од 50 % од сторителите на делото Трговија со луѓе беа сопственици на ноќни барови, локали и угостителски објекти.

Кај делата од членовите 418 б и 418 в од 39 лица со податок за занимањето, состојбата е следна:

14 од обвинетите се невработени лица, 6 се работници, 4 земјоделци, 2 припадници на МВР, 4 таксисти или возачи и 1 сопственик на локал. Во извршување на делата Криумчарење на мигранти и Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење на мигранти, најчесто се инволвирани невработени лица, меѓутоа забележани се два случаи на вработени во Министерство за внатрешни работи, што оди во прилог на тенденцијата на заострување на казните за овој вид на извршители, што би довело до намалување на ризикот за извршување на делото од страна на лицата кои во работните задачи го имаат сузбивањето на овој вид криминал како цел.

Осврт на кривичните постапки

Употреба на доказни средства

Во текот на судската постапка, на секое рочиште присуствуваат по двајца набљудувачи на коалицијата, кои вршат мониторинг на целата кривична постапка, со посебен фокус на некои прашања, кои се битни за правично судење. Во 2009 година од набљудувани повеќе од 50 рочишта, може да се заклучи дека според личниот впечаток на набљудувачите, условите за одржување на главна расправа без исклучок биле добри или одлични. Формалните услови пропишани во член 329 од Законот за кривична постапка, при почеток на главниот претрес, во сите рочишта се исполнети во целост. Во сите рочишта обвинетиот е поучен за правото да се брани со молчење, но тоа право исклучително ретко се користи.

Во доказната постапка како најчесто употребувани доказни дејствија се применуваат исказ на сведок и исказ на оштетен – сведок. Понатаму во делата од областа на Криумчарење на мигранти како материјални докази се употребуваат потврда за телефонски броеви, листинг на телефонски разговори, записник за препознавање на лице, увид во казнена евиденција за поранешна осудуваност, фотокопии од патни исправи, документи за идентификација на лице, сообраќајни дозволи и потврди за привремено одземање на предмети. Кај делата од областа на Трговија со луѓе и Посредување во вршење на проституција, како доказни средства најчесто се употребуваат исказ на обвинет и исказ на сведок- оштетен, а доколку не е достапен оштетениот се употребува

исказ даден на записник во претходна постапка, увид во документација за одземени предмети (најчесто пари) и сослушување на вешто лице, за утврдување на психолошка состојба на жртвата или на обвинето лице. Законски дадената можност, обвинетиот да даде одбрана на својот мајчин јазик, е искористена од страна на 4 обвинети лица, и тоа три пати за превод од албански јазик и еднаш од турски, при што во сите четири случаи е констатирано дека преводот е на одлично ниво.

Јавноста била исклучена на вкупно 7 рочишта и тоа : 4 пати заради чување на тајна и 3 пати заради заштита на интересите на малолетно лице.

Од сите анализирани податоци за време на главен претрес, само во еден случај, кој се водел по член 418 б ст 4, малолетната жртва е поучена на правото од член 331 став 2 од Законот за кривична постапка, дека може да даде предлог за оштетно побарување. Набљудувачкиот тим на Коалицијата не дојде до податок дали е даден предлог за оштетно побарување во другите предмети, а посебно во двата предмети од Трговија со луѓе, со оглед на тоа дека имотно правното барање може да се поднесе и во претходна постапка или писмено, а од друга страна тие два предмети се сеуште активни, односно сеуште не е донесена пресуда.

Посебните истражни мерки предвидени во член 146 од Законот за кривична постапка, и годинава, како и во претходните години, најдоа своја примена само во откривањето на сторители на кривичното дело Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење на мигранти, казниво по член 418 в. Во 3 предмети кои во 2009 година се водеа по член 418 в, беа употребени Посебни истражни мерки заради обезбедување на докази, и тоа:

- Следење на комуникации и влез во дом и други простории ил иво превозни средства заради создавање услови за следење на комуникации;
 - Тајно набљудување, следење и визуелно-тонско снимање на лица и предмети со технички средства;
 - Привиден (симулиран) откуп на предмети, како и привидно (симулирано) давање поткуп и привидно (симулирано) примање поткуп;
 - Контролирана испорака и превоз на лица и предмети;
 - Користење на лица со прикриен идентитет за следење и собирање на информации и податоци;
- и Регистрирање на привидни (симулирани) правни лица или користење на постојни правни лица заради собирање на податоци.

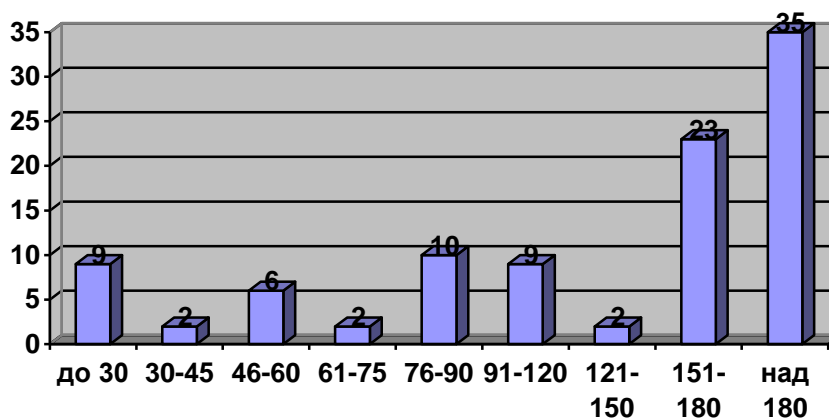
Според анализираниите податоци на Коалицијата, посебните истражни мерки во откривањето на сторители од областа на Трговија со луѓе, сеуште не најдоа своја примена.

Притвор и други превентивни мерки

Притворот е несомнено најкоментирана мерка помеѓу стручната јавност од аспект на тоа колку често се изрекува, дали се образложени причините за изрекувањето и дали е оправдан, односно дали може да се постигнат целите и со изрекување на некоја друга мерка. Од отпочнување на следењето на предметите од областа на Трговија со луѓе и илегална миграција до почетокот на 2009 година Коалицијата набљудуваше предмети во кои се појавија 236 обвинети лица, од кои на 133 им беше изречена мерка притвор, што изнесува околу 56%.

Вкупното траење на притворот за лицата за кои поседуваме податок во периодот од 2005 до почетокот на 2009 година е следното:

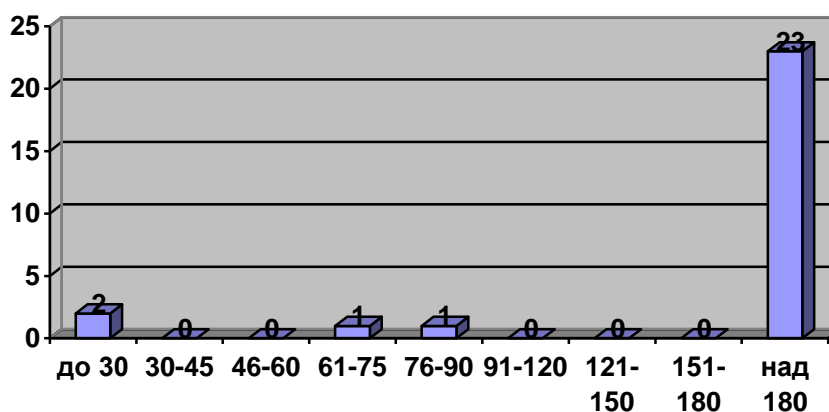
Притвор од 2005 - 2008

Во периодот од почетокот на 2009 година до март 2010 од 53 обвинети лица, на 31 им била определена мерка притвор, што изнесува 58,5%.

Во 2009 година пак, се забележува дека времето поминато во притвор е значително подолго. Од податок за должината на мерката притвор, добиен за 27 обвинети лица, 2 се до 30 дена, за 1 обвинет е одреден притвор од 72 дена, за 1 обвинет 90 дена и 23 обвинети се задржани во притвор повеќе од 180 дена.

Притвор во 2009 година

Од друга страна на 10 обвинети лица мерката притвор им била заменета со куќен притвор, а на еден обвинет му е изречена мерка куќен притвор, како единствена мерка за обезбедување на присуство. Приведување на обвинет заради одржување на главен претрес е применето во два наврати.

Вака утврдената состојба, каде притворот (како најтешка мерка за обезбедување на присуство) во најголем дел од случаите трае повеќе од 180 дена, несомнено доведува до мислење дека иако судовите овие предмети ги сметаат за итни, заради притворскиот карактер, сепак има некои проблеми кои доведуваат до одолговлекување на постапката. Скратувањето на целокупната постапка, од откривање на делото, до донесување на пресуда, би било најуспешно доколку истрагата се спроведе брзо и квалитетно, со што би се избегнало прибавување на докази за време на главниот претрес.

Од друга страна охрабрувачки е податокот дека за разлика од минатите години, судот почесто изрекува мерка куќен притвор, за дел од обвинетите лица, за кои ќе процени дека ваквата мерка е целисходна. Иако се работи за тешки кривични дела за кои е запрета висока казна затвор, сепак почестата употреба на куќниот притвор и на гаранцијата ќе ја избегнат констатацијата од минатите години дека понекогаш притворот добива карактер на казна, што секако не е интенцијата на законот.

По кривични дела состојбата со притворот е следна:

Од отпочнувањето на следење на кривично правното процесуирање на делата од областа на Трговија со луѓе и илегална миграција, од 2005 година до денес, од 65 обвинети за кривично дело 418 б, на 51 им е изречена мерка притвор што изнесува 78,5 %.

Од 41 обвинети за член 191, односно, Посредување во вршење проституција, мерка притвор им е изречена на 7, односно 17 %.

Од 49 обвинети за Трговија со луѓе 418 а, изречена им е мерка притвор на 24 лица, односно 49 %.

Од 55 обвинети за Орг. форма односно 418 в мерка притвор е изречена на 43 лица, односно на 78%.

За Трговија со малолетно лице биле обвинети 8 лица а мерка притвор е изречена на 7, односно на 78,5 %.

Во истиот период, за сметка на релативно честото изрекување на мерка притвор, за 17 лица судот наредил да бидат приведени, на 5 лица им е одземена патната исправа, 6 лица дале гаранција да се бранат од слобода, 3 лица дале ветување дека ќе бидат достапни на судот, и на 15 лица им бил определен куќен притвор.

Други мерки за обезбедување на присуство

Наредба за приведување	17 лица
Одземена патна исправа	5 лица
Дадена гаранција со цел бранење од слобода	6 лица
Дадено ветување за достапност на судот	3 лица
Куќен притвор	15 лица

Должина на постапката

Доколку се зборува за правично судење, неизоставен дел при анализата е должината на постапката.

Просечната должина на постапката е просечното време од поднесувањето на обвинителниот акт (односно решавањето по евентуален приговор на обвинителен акт), до донесување на првостепената пресуда.

Во минатите 5 години имавме две различни ситуации кои директно се рефлектира на должината на постапката. Имено до стапувањето на сила на Законот за измена и дополнување на законот за судовите од 13.03.2008 година, предметите од областа на Трговија со луѓе и илегална миграција се судеа пред Основните судови со зголемена надлежност. Со споменатиот закон, формирано е специјализирано судско одделение, кое покрај другото е надлежно за судење на кривични дела трговија со луѓе од членот 418-а, кривични дела криумчарење со мигранти од членот 418-б, трговија со малолетно лице од членот 418-г и за другите кривични дела против човечноста и меѓународното право од Кривичниот законик, независно од бројот на сторителите. Во 2008 година се забележа благо намалување на должината на постапката, за во 2009 година просечното траење на предметите од делата 418-б и 418-в е околу 6 месеци.

Со оглед на тоа што сите три предмети од 418-а (Трговија со луѓе) кои беа идентификувани во 2009 година, се активни до моментот на изготвување на оваа анализа, не може да се утврди просечното траење, но тоа несомнено ќе биде подолго од 6 месеци.

Кај предметите од Посредување при вршење проституција, два предмети завршиле за приближно 10 месеци, а предметот кој бил воден во Основен суд Тетово, траел дури 6 години.

Причини за одлагање на рочиште

Отсуство на обвинет	14
Отсуство на бранител	5
Отсуство на сведок	6
Повикување нови сведоци	11
Прибавување материјални докази	8
Завршни зборови	5
Објавување на пресуда	5
Отсуство на оштетениот	1
Отсуство на ЈО	4
Некомплетен судски состав	1
Останато	4

Согласно Законот за кривична постапка, доколку главниот претрес не може да започне, заради отсуство на некој од учесниците во постапката или не може да

заврши на едно рочиште, судот ќе го одложи главниот претрес. Одлагањето на главниот претрес директно доведува до одлогвлекување на постапката, што е причина за следење на одлагањата од страна на истражувачкиот тим. Од вкупно 64 одлагања на рочишта, 19 се одложени заради отсуство на обвинетото лице или на неговиот бранител. Исто толку рочишта се одложени заради Повикување на нови сведоци или прибавување на материјални докази.

Доколку судот не дозволи евентуална злоупотреба на Законот за кривична постапка од страна на обвинетите лица и нивните бранители, преку отсуство да ја одлогвлекуваат постапката од една страна и доколку во истрашната постапка се обезбедат сите потребни материјални докази и се обезбедат потребните сведоци од друга страна, бројот на одлагања на рочиштата ќе се намали дури за 60%. Иако бројот на одложување на главниот претрес заради причини од страна на судот или заради изостанок на Јавниот обвинител е мал (само во 5 случаи), сепак треба да се настојува таквите одлагања да се сведат на минимум, посебно преку планирање на судењата и другите работни активности.

Казнена политика

Висина на казни по член и став и компаративно по години

Во трите предметите кои во 2009 година се водени пред основните судови во Република Македонија, согласно член 191 став 1 од КЗ на РМ, за делото Посредување во вршење проституција, за две лица изречени се казни од 6, односно 8 месеци затвор а за едно лице е донесена ослободителна пресуда заради недостаток на докази.

Во делото Криумчарење на мигранти висината на санкциите се движи во следниве граници:

Криумчарење на мигранти – 418-б

418-б	6 години	5 години	3 години	2 години
Став 1	1 осуден	1 осуден	1 осуден	3 осудени лица
	1 година	1 год и 6 мес	6 мес	
Став 2	13	1 осуден	1 осуден	
	4 години			
Став 4	3 лица			

Членот 418-б став 1 предвидува минимална казна од 4 години затвор. Од осудените 6 лица по овој став, 2 добиле казна во рамките на законските граници, додека 4 лица се осудени под законскиот минимум. На осудените согласно чл.418-б ст. 2 во скоро сите случаи им е досудена казна во рамките на законските рамки.

Сите 3 осудени лица согласно член 418-б став 4, кои се казнети за криумчарење на малолетни лица, добиле казна затвор од по 4 години, иако законот предвидува минимална казна од 8 години затвор. Спрема сите 3 осудени лица е применет институтот ублажување на казна.

Согласно член 418 б став 6 од КЗ на РМ, предметите и превозните средства употребени за извршување на делото се одземаат. Врз основ на овој член од лицата кои се осудени за Криумчарење на мигранти се одземени: 3 комби

возила, 20 Патнички моторни возила, 5 мобилни телефони, еден лап топ и парични средства.

Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење на мигранти, 418-в

418 в	9 години	5 години	4 години
Став 1	1 осуден	2 осудени	3 осудени лица
	2 год и 6 мес	1 год и 6 мес	1 година
Став 2	1 осуден	7 осудени лица	3 осудени лица

Од осудените 6 лица согласно член 418-в став 1, само на едно лице му е изречена казна затвор во рамките на законски предвидената казна, додека при определувањето на казната на 5 осудени лица е досудена казна под законски минимум.

На сите 11 осудени лица по ставот 2, им е изречена казна затвор во законските рамки, односно најмалку 1 година затвор.